

Cecilia Ionescu

# BACALAUREAT

---

## ECONOMIE

### GHID COMPLET DE PREGĂTIRE A EXAMENULUI DE BACALAUREAT

*Ediția a II-a, revizuită și adăugită*

Editura Paralela 45

# CUVÂNT-ÎNAINTE

**Dragi elevi,**

Lucrarea de față se adresează în special vouă, celor care ați decis să susțineți proba de bacalaureat la disciplina Economie. Vă felicit pentru decizia matură și curajoasă pe care ați luat-o și vă ofer prin intermediul acestei cărți oportunitatea unei pregătiri temeinice și intensive a acestui examen.

Lucrarea este structurată în trei părți:

- *Partea I* – un set de 10 teste de antrenament axate pe principalele teme prevăzute în programa de examen.
- *Partea a II-a* – un set de 25 de teste care vă vor familiariza cu subiectul de examen și vă vor permite atât aprofundarea cunoștințelor, cât și verificarea lor imediată, oferindu-vă ocazia să fiți mereu conectați la informația din manual și la aplicarea ei practică pe subiecte tip examen.
- *Partea a III-a* – un set de răspunsuri care vă vor ajuta să vă autoevaluați, astfel încât să reușiți la examen să realizați performanțe conform așteptărilor.

De asemenea, lucrarea de față este completată de un **Memorator de Economie**, un instrument util în asigurarea unei baze teoretice solide, care vă va ajuta în înțelegerea unor fenomene economice de bază și în abordarea corectă și completă a testelor.

Și cum orice lucru pe care îl înțelegi devine plăcut, vă doresc ca prin rezolvarea acestor teste de economie să dobândiți acea stare de bine care să vă facă să mergeți la examen siguri pe voi și cu relaxarea celui care, parafrazând celebra sintagmă grecească, „știe că știe”.

Nu în ultimul rând, nutresc speranța ca lucrarea de față să devină și pentru colegii profesori un instrument util în pregătirea elevilor la Economie, având mereu conștiința faptului că orice lucru poate fi îmbunătățit și că dorința de mai bine ni se aplică tuturor atâta vreme cât ne dorim asta.

Vă urez tuturor succes la Bac și sper ca acest set de teste de Economie să vă ducă mai ușor spre nota 10 (zece)!

*Autoarea*

# PROGRAMA DE EXAMEN

---

## I. STATUTUL DISCIPLINEI

În cadrul examenului de Bacalaureat, Economia are statutul de disciplină opțională, fiind susținută la proba E. d), în funcție de filieră, profil și specializare.

## II. COMPETENȚE DE EVALUAT

- Utilizarea adecvată a conceptelor specifice disciplinei în analizarea, explicarea și compararea unor procese și fenomene specifice dinamicii economice
- Caracterizarea agenților economici (consumatori și producători), ca purtători ai cererii și ofertei pe piață
- Caracterizarea pieței din perspectiva dinamicii economice
- Analizarea, evaluarea și exemplificarea comportamentului rațional al agenților economici în economia de piață
- Interpretarea rezultatelor evaluării fenomenelor și proceselor economice

## III. CONȚINUTURI

### 1. Consumatorul și comportamentul său rațional

- Nevoi și resurse
- Cererea
- Consumatorul și comportamentul său (costul de oportunitate, utilitatea economică)

### 2. Producătorul/întreprinzătorul și comportamentul său rațional

- Proprietatea și libera inițiativă
- Oferta
- Factorii de producție și combinarea acestora
- Costuri, productivitate, profit, eficiență economică

### 3. Piața – întâlnire a agenților economici

- Relația cerere-ofertă-preț în economia de piață
- Mecanismul concurențial
- Forme ale pieței: Piața monetară, Piața capitalurilor, Piața muncii

**Notă: Programa de examen este realizată în conformitate cu prevederile programelor școlare în vigoare. Subiectele pentru examenul de bacalaureat se elaborează în baza prezentei programe și nu vizează conținutul unui manual anume.**

# TESTE DE ANTRENAMENT

## TESTUL 1 Activitatea economică. Proprietatea și inițiativa economică

- Bunurile libere sau cele create de om care servesc la activității economice și/sau la satisfacerea unor nevoi individuale sau colective sunt parte din:
  - bunurile economice;
  - resurse;
  - produse;
  - mărfuri.
- Costul real al alegerilor reprezintă:
  - cea mai scumpă alternativă sacrificată;
  - alternativa sacrificată cu utilitatea economică maximă;
  - a doua opțiune sacrificată după cea la care s-a renunțat;
  - satisfacția pierdută prin neachiziționarea primei alternative.
- Costul de oportunitate este determinat de:
  - caracterul limitat al nevoilor umane;
  - resursele limitate;
  - cea mai bună alternativă aleasă;
  - preferințele consumatorului exclusiv.
- Bunurile A și B sunt substituibile. Dacă prețul bunului A scade, consumatorul își asigură echilibrul dacă:
  - achiziționează mai mult din A și mai puțin din B;
  - achiziționează mai mult din B și mai puțin din A;
  - achiziționează aceleași cantități ca înainte;
  - toate răspunsurile sunt false.
- Menajele reprezintă unități:
  - în care are loc consumul, dar care participă și la activitatea economică;
  - omogene de consum;
  - de distribuire a venitului;
  - care au ca scop obținerea de profit.

- 6.** De liberă inițiativă se bucură:
- a.** toți agenții economici în mod egal;
  - b.** consumatorii raționali;
  - c.** numai agenții performanți;
  - d.** numai producătorii care obțin profituri consistente.
- 7.** Proprietatea publică ce ține de domeniul privat:
- a.** nu mai aparține statului;
  - b.** nu mai aparține domeniului public;
  - c.** poate fi și o administrație publică;
  - d.** este destinată utilității publice.
- 8.** Constituie un exemplu de risipă de resurse:
- a.** bunurile produse;
  - b.** bunurile achiziționate;
  - c.** bunurile produse și rămase nevândute;
  - d.** bunurile libere nevalorificate.
- 9.** Resursele sunt considerate limitate în raport cu:
- a.** bunurile;
  - b.** oamenii;
  - c.** serviciile;
  - d.** dezvoltarea științei și a tehnicii.
- 10.** Obținerea rezultatelor dorite cu cele mai puține resurse reprezintă o aplicare a principiului:
- a.** maximului;
  - b.** oportunității;
  - c.** costului alternativ;
  - d.** minimului.

1. Un consumator utilizează nouă doze din bunul X, având utilitățile individuale următoare: 10, 8, 6, 4, 3, 0, -2, -3, -4. La ce valoare a lui UT s-a atins starea de saturație?
- a. 19;                      b. 20;                      c. 31;                      d. 16.
2. Satisfacția resimțită de un consumator de pe urma primei doze consumate este:
- a. mai mare decât utilitatea totală;  
b. egală cu utilitatea totală;  
c. mai mică decât utilitatea marginală;  
d. egală cu utilitatea ultimei doze consumate.
3. Când utilitatea totală crește:
- a. utilitatea marginală crește și ea;    b. utilitatea marginală este nulă;  
c. utilitatea marginală este negativă;    d. niciun răspuns nu este corect.
4. Utilitatea totală reprezintă:
- a. o formă de cheltuieli;  
b. satisfacția adusă de cel puțin două doze consumate;  
c. satisfacția resimțită prin consumarea mai multor doze dintr-un bun;  
d. satisfacția adusă de un bun omogen.
5. Utilitatea marginală se mai numește și utilitate:
- a. restrictivă;            b. adițională;            c. globală;                d. tranzițională.
6. Starea de insatisfacție resimțită de un consumator:
- a. apare când utilitatea marginală este zero;  
b. apare când se mai consumă o doză;  
c. apare când se mai consumă o doză peste starea de saturație;  
d. se produce la utilități marginale pozitive.
7. Consumatorul rațional:
- a. poate ajunge și la insatisfacție;    b. nu consumă mult;  
c. are venituri mari;                      d. acționează pe criteriile de eficiență.

- 8.** Aprecierea utilității economice:
- a.** are caracter exclusiv obiectiv;
  - b.** are caracter subiectiv;
  - c.** ține de proprietățile bunului;
  - d.** nu ține de nevoile consumatorului.
- 9.** Consumatorul:
- a.** nu este un agent economic;
  - b.** este purtătorul nevoii;
  - c.** este mereu cumpărătorul bunului dorit;
  - d.** nu se raportează la veniturile sale.
- 10.** Utilitatea în sens general:
- a.** are caracter obiectiv;
  - b.** are caracter subiectiv;
  - c.** nu ține de proprietățile bunului;
  - d.** ține de nevoile consumatorului.

## TESTUL 10

### SUBIECTUL I

(30 de puncte)

**A.** Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

**1.** Consumul unui bun presupune utilitățile marginale: 12, 9, 6, 2, 0, -1, -3, -5. Alegeți afirmația eronată:

- a.  $UT = 20$ .
- b. UT este maximă la 29.
- c. UT este maximă când  $U_{mg} = 0$ .
- d. UT crește în cazul consumului tuturor dozelor până la saturație.

**3 puncte**

**2.** Purtătorii cererii pe piața secundară sunt:

- a. agenții de schimb;
- b. deținătorii de economii;
- c. deponenții;
- d. posesorii de titluri.

**3 puncte**

**3.** Dacă cererea este constantă, iar oferta scade:

- a. prețul crește și cantitatea de echilibru scade;
- b. prețul scade și cantitatea de echilibru crește;
- c. prețul și cantitatea de echilibru scad;
- d. prețul și cantitatea de echilibru cresc.

**3 puncte**

**4.** Dacă un vânzător de titluri a câștigat 25 000 u.m./titlu înseamnă că la scadența cursul:

- a. a scăzut cu 25 000 u.m.;
- b. a crescut cu 25 000 u.m.;
- c. a scăzut mai mult;
- d. a crescut mai puțin.

**3 puncte**

**5.**  $U_{mg}$  este o mărime descrescătoare:

- a. doar la ultima doză consumată care atinge pragul de satisfacție;
- b. doar la prima doză consumată;
- c. la consumul succesiv al mai multor doze din același bun;
- d. până la atingerea stării de satisfacție.

**3 puncte**

## TESTUL 10

6. Majoritatea bunurilor consumate în economiile moderne sunt tranzacționate pe piețe de tip:

- a. oligopol;      b. monopol;      c. monopolistic;      d. oligopson.

**3 puncte**

B. Pentru fiecare enunț scrieți, pe foaia de examen, cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau F, dacă apreciați că enunțul este fals:

1. Acele resurse pe care omul le poate produce și reproduce continuu se numesc resurse regenerabile.
2. Cu fiecare unitate consumată, utilitatea totală crește cu o mărime crescătoare până la saturație.
3. Atunci când cererea și oferta cresc în aceeași proporție, prețul de echilibru va rămâne constant, iar cantitatea de echilibru va scădea.
4. Falimentul este o situație juridică a unei firme care se află în imposibilitatea continuării activității economice.
5. Prețul de echilibru este idealul oricărui producător rațional și eficient.
6. Dobânda compusă se mai numește și *dobândă capitalizată*, iar cea simplă, *recapitalizată*.

**12 puncte**

## SUBIECTUL al II-lea

(40 de puncte)

A. Transcrieți pe foaia de examen tabelul de mai jos:

CAPITALUL CIRCULANT Kc (u.m.)	CAPITALUL TOTAL Kt (u.m.)	CAPITALUL FIX Kf (u.m.)	AMORTIZAREA CAPITALULUI FIX A (u.m.)	RATA ANUALĂ A AMORTIZĂRII Ra (%)	CAPITALUL CONSUMAT Kcons (u.m.)
5000		10 000		10	
7000		25 000		20	

a) Completați tabelul cu valorile care să reflecte corect indicatorii precizați, indicând totodată formulele pe baza cărora ați realizat calculele.

b) Reprezentați, în același sistem de axe, indicatorii capitalului fix și ai amortizării, pe baza datelor completate în tabel, notând totodată pe grafic acești indicatori.

c) Precizați care este timpul de amortizare pentru fiecare dintre cele două situații.

**16 puncte**

**B.** La nivelul unei firme, în momentul  $t_0$ , costul total de producție este mai mic de 2,5 ori decât totalul încasărilor. La momentul  $t_1$ , rata profitului calculată în funcție de cifra de afaceri este cu 20% mai mare față de cea calculată la momentul  $t_0$ . Cifra de afaceri sporește și ea cu 25%. Precizați:

- variația relativă a veniturilor;
- modificarea procentuală a ratei profitului calculată în funcție de cifra de afaceri.

**6 puncte**

**C.** Pentru fiecare dintre problemele următoare determinați indicatorul economic cerut, scriind formula folosită și precizând semnificația notațiilor utilizate:

- 1.** Prețul și costul unui bun cresc cu 35%. Determinați modificarea procentuală a ratei profitului la cifra de afaceri.
- 2.** Valoarea mijloacelor de producție într-o firmă este de 250 mil. u.m., iar deprecierea anuală a capitalului fix este de 20%. Capitalul fix are valoarea a jumătate din capitalul real. Determinați amortizarea anuală a capitalului fix.
- 3.** Salariul real rămâne același și prețurile cresc de 4 ori. Determinați indicele salariului nominal.

**18 puncte****SUBIECTUL al III-lea****(20 de puncte)**

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

**1.** Se dă următorul text: *În cadrul formelor productivității, locul central îl ocupă productivitatea muncii (medie și marginală), pentru că factorul muncă are rolul determinant în ansamblul factorilor de producție. În acest sens este relevantă productivitatea marginală a muncii, care exprimă eficiența ultimei unități de muncă implicate în activitatea economică.*

- a)** Formulați ideea principală a textului.
- b)** Enumerați patru noțiuni economice din textul dat.
- c)** Menționați câte o caracteristică pentru două dintre noțiunile enumerate.

**12 puncte**

**2.** Știind că oferta este influențată de mai mulți factori, precizați ce efect va avea creșterea costului unitar și a celui marginal asupra ofertei și asupra prețului, ținând cont că restul factorilor rămân constanți.

**8 puncte**



# TESTUL 11

## SUBIECTUL I

(30 de puncte)

**A.** Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect pentru fiecare dintre enunțurile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

**1.** Dacă masa monetară este de 84 000 u.m., cantitatea de bunuri economice supuse tranzacțiilor este de 2000 de bucăți, iar viteza de rotație a banilor este 3, atunci nivelul mediu al prețurilor este:

- a.** 112 u.m./buc.; **b.** 30 u.m./buc.; **c.** 162 u.m./buc.; **d.** 126 u.m./buc.

**3 puncte**

**2.** Într-o întreprindere, productivitatea medie a capitalului sporește cu 100% în  $t_1$  față de  $t_0$ , iar producția se triplează. Factorul de producție capital în  $t_1$  față de  $t_0$ :

- a.** se dublează; **b.** se triplează; **c.** crește cu 50%; **d.** scade cu 100%.

**3 puncte**

**3.** Dacă cererea este constantă, iar oferta crește:

- a.** prețul crește și cantitatea de echilibru scade;  
**b.** prețul scade și cantitatea de echilibru crește;  
**c.** prețul și cantitatea de echilibru scad;  
**d.** prețul și cantitatea de echilibru cresc.

**3 puncte**

**4.** Dacă un vânzător de titluri a pierdut 100 000 u.m./titlu înseamnă că la scadență cursul:

- a.** a scăzut cu 100 000 u.m.; **b.** a crescut cu 100 000 u.m.;  
**c.** a scăzut mai mult; **d.** a crescut mai puțin.

**3 puncte**

**5.** UT crește cu o mărime descrescătoare:

- a.** numai la ultima doză consumată care atinge pragul de satisfacție;  
**b.** doar la prima doză consumată;  
**c.** la consumul succesiv al mai multor doze până la saturație;  
**d.** întotdeauna.

**3 puncte**

## TESTUL 11

6. Productivitatea medie este maximă atunci când:

- productivitatea marginală este zero;
- este egală cu productivitatea marginală;
- costul unitar este maxim;
- profitul firmei este minim.

**3 puncte**

**B.** Pentru fiecare enunț scrieți, pe foaia de examen, cifra corespunzătoare și notați în dreptul ei litera A, dacă apreciați că enunțul este adevărat, sau F, dacă apreciați că enunțul este fals:

- Costul de oportunitate se mai numește și *cost alternativ* sau *de opțiune*.
- Consumatorul, ca agent economic, este o ființă care trebuie să aibă un comportament rațional.
- Atunci când cererea și oferta scad în aceeași proporție, prețul de echilibru va rămâne constant, iar cantitatea de echilibru va scădea.
- Forma de piață reală care se apropie cel mai mult de piața cu concurență perfectă este bursa de valori.
- Statul poate acționa asupra cererii făcând achiziții din acel bun sau majorând veniturile unor categorii de consumatori.
- Deciziile agenților economici, debitori și creditori, se orientează în special în funcție de dobânda nominală.

**12 puncte**

### SUBIECTUL al II-lea

(40 de puncte)

**A.** Transcrieți pe foaia de examen tabelul de mai jos:

PREȚUL (u.m.)	CANTITATEA CERUTĂ (buc.)	CANTITATEA OFERITĂ (buc.)	EXCESUL DE CERERE (buc.)	EXCESUL DE OFERTĂ (buc.)
45				
40				
35				
30				

**a)** Completați tabelul cu valori care să reflecte modul în care prețul influențează cererea și oferta, ținând cont de valorile prețului mai sus menționate.

**b)** Reprezentați, în același sistem de axe, cererea și oferta, pe baza datelor completate în tabel, notând totodată pe grafic nivelul prețului de echilibru și cel al cantității de echilibru.

**c)** Calculați valoarea coeficientului de elasticitate a ofertei în funcție de preț, în situația când prețul scade de la 40 la 35 u.m., precizând totodată formula pe baza căreia ați realizat calculul și tipul de elasticitate a ofertei.

16 puncte

**B.** Pe piața porumbului, cererea și oferta sunt  $Q_c = 100 - 15P$ , respectiv  $Q_o = 20 + 5P$ . Guvernul impune un preț de 5 u.m. Precizați:

– funcția cererii;

– ce semnifică  $Q_o = 20 + 5P$ .

6 puncte

**C.** Pentru fiecare dintre problemele următoare determinați indicatorul economic cerut, scriind formula folosită și precizând semnificația notațiilor utilizate:

**1.** Atunci când rata marginală de substituție a doi factori, X și Y, este de 10, productivitatea marginală a factorului substituit este 8. Determinați productivitatea marginală a factorului ce îl substituie.

**2.** Productivitățile marginale ale primelor 8 unități succesive de muncă sunt: 33, 11, 12, 9, 7, 10, 56, 43. Determinați producția totală obținută prin aportul primelor 5 unități de factor muncă.

**3.** Variația procentuală a ofertei este 30%, iar a prețului este 80%. Determinați valoarea coeficientului de elasticitate a ofertei.

18 puncte

## SUBIECTUL al III-lea

(20 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

**1.** Se dă următorul text: *Printre principalele căi de reducere a costurilor utilizate de producător se numără negocierea unor prețuri de cumpărare a factorilor de producție cât mai mici, reducerea stocurilor și diminuarea consumului de material, ca și scăderea cheltuielilor administrative.*

**a)** Formulați ideea principală a textului.

## TESTUL 11

---

b) Enumerați patru noțiuni economice din textul dat.

c) Menționați câte o caracteristică pentru două dintre noțiunile enumerate.

**12 puncte**

2. Știind că oferta este influențată de mai mulți factori, precizați ce efect va avea creșterea subvențiilor asupra ofertei și asupra profitului, ținând cont că restul factorilor rămân constanți.

**8 puncte**